

བི་ཨོ་བ་ཀྱི་ཐམ་ག

བི་ཨོ་བ*

GARLAND F. BYERS, JR., J.D., D.D.‡

མི་རིགས་ཀུན་གྱི་བི་ཨོ་བ། སྐུ་ཚབ་པའི་བཀའ་འགན་འོག

ཐམ་ག་འདི་ནི་བི་ཨོ་བ་ཀྱི་སྒེར་གྱི་རྟགས་ཡིན། དེ་ཁོང་གི་འཛིན་ཡིག་དང་། ཡིག་རིགས། ཡིག་ཚ་རྣམས་ལ་འགོད་ཅིང་། དཀོན་མཆོག་གི་བཀའ་སྩོག་པའི་ཞབས་ཏོག་འདིའི་མགོར་གནས།

རང་ཉིད་ཀྱི་ཐམ་ག་ཞེག་ཡོད་པ་ནི་ཡུན་རིང་ནས་བི་ཨོ་ཀྱི་གོ་གནས་ལ་གཏོགས་ཡོད། དུས་རབས་སྔ་མ་རྣམས་ནས་བཟུང་མྱ་ཤི་ཀ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མྱ་ཤི་ཀ་པའི་མཚོན་རྟགས་ཡོད་པའི་ལག་ཐམ་གྱིས་ཐམ་ག་བརྒྱབ། ཨ་ལེག་སན་དྲི་ཡེའི་གླེ་མེན་ཏ་ (Clement of Alexandria) ནི་སྤྱི་ལོ་ 200 ཙམ་ལ་ཡི་གེ་འབྲི་བཞིན་པའི་སྐབས། ཁོང་གིས་དད་ལྡན་རྣམས་ལ་ཁོ་ཚོའི་ཐམ་གའི་སྟེང་དུ་“ཕུག་རོན་ནམ། ཉ་འམ། རྒྱང་གིས་མྱུར་དུ་འདེད་པའི་གྱ་གཟིངས་སམ། རོལ་མོའི་པི་ཝང་ ... ཡང་ན་གྱ་གཟིངས་ཀྱི་ཡྔགས་ཀྱུ” (དབྱིན་ཡིག་གི་པར་གཞི ANF 2 ནས་བསྒྱུར།) ཡོད་དགོས་པའི་བསྟབ་བྱ་བྱས།[1] དུས་རབས་ 12 པའི་སྐབས་སུ། ཚོས་ཚོགས་ཡོངས་ཀྱི་བི་ཨོ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་ཐམ་གཡོད་པ་ནི་བརྟན་པོའི་སྲོལ་རྒྱུན་ཞེག་དུ་གྱུར་ཟིན།[2] ཐམ་ག་དེ་འདྲས་བི་ཨོ་ལ་ཆས་གལ་ཆ་བའི་དོན་རྣམས་རི་མོའི་སྐོར་ནས་སྟོན་ཅིང་། ཁོང་གི་ཞབས་ཞུའི་རིང་ལུགས་ཤིག་ཡིན།

ཐམ་ག་འདི་ཡང་དེ་བཞིན་ཡིན། དེའི་སྟེང་གི་ཚ་ཤས་རེ་རེར་བི་ཨོ་རང་ཉིད་སྒེ་ཤི་ཀའི་ཕྱོགས་སུ་ཞལ་འཛོད་ཐོབ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐེར་གྱི་དོན་ཡོད། དེའི་རྒྱབ་ཏུ་ལོ་རྒྱུས་ཤེགས་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་དེ་འདིར་མི་བཤད་ཀྱང་། བི་ཨོ་ཀྱིས་ཤེས་ཤེང་ཁོང་རང་གི་ཡིན། ཚ་ཤས་རེ་རེའི་དོན་དང་། དེ་བརྟེན་སའི་གསུང་རབ་བཅས་གཤམ་དུ་བཀོད་ཡོད།

དཀར་ཆག

གསེར་གྱི་ཤིང་རྒྱ་གམ འོད་ཟེར་རྣམས དམ་པའི་གསུང་རབ ཐྲོག་དམར འབྲུག ས་གོ་ལ

འཚུབ་སྦིན་དང་དྲག་ཏུ་འཁྲུགས་པའི་ཆུ ཚོན་མདོག་རྣམས། རྒྱབ་ལྗོངས་སྤོན་པོ་དང་གསེར་གྱི་མཐའ་ཁྱོད བྱིས་ཡིག

ལམ་སྟོན་ཚོག

གསེར་གྱི་ཤིང་རྒྱ་གམ

ཐམ་གའི་དགྱིལ་དུ་ཡེ་ཤུ་མླ་ཤི་ཀའི་ཤིང་རྒྱ་གམ་ཡོད། ཁོང་གིས་ས་དེར་འཚེ་བ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཞིང་། ཁོང་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེད་དུ་མཐའ་མེད་པའི་ཚེ་སྟོག་ཐོབ་པར་མཛད། ཁོང་གིས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་དང་། ཤིང་རྒྱ་གམ་གྱི་སྐྱེ་དུ་བརྟབས་པ། སྐུ་གཤེགས་པ། སྐར་གསོན་པ་བཅས་ཀྱིས། ཞེ་དེན་ལྷམ་རར་མི་སྡིག་པར་སྐྱང་བ་ནས་བཟུང་དཀོན་མཆོག་ལ་འཇལ་དགོས་པའི་སྡིག་པའི་བུ་ལོན་འཇལ་བར་མཛད།

> “དེའི་ཕྱིར། སྡིག་པ་ནི་མི་གཅིག་བརྒྱུད་ནས་འཇིག་རྟེན་འདིར་བྱུང་བ་དང་འཆི་བའང་སྡིག་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར། མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྡིག་པ་བྱས་པའི་དབང་གིས་མི་ཀུན་ལ་འཆི་བ་བྱུང་ངོ་”
>
> རོ་མ་པ 5:12 (བོད་འགྱུར་གསར་མ)

> “ཁོང་ཉིད་སྟོང་པོའི་སྐྱེ་དུ་བཀལ་ཞིང་། ཁོང་གིས་སྐུ་དངོས་སུ་བདག་ཅག་གི་སྡིག་པ་འཁྱུར་ཏེ། བདག་ཅག་ནི་སྡིག་པའི་ཚ་ནས་འཆི་བ་དང་། དྲང་བའེན་གྱི་ཚ་ནས་སྟོག་འཚོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གི་རྨ་ཁས་ཀྱོད་རྣམས་སོས་པར་གྱུར་ཏོ”
>
> པེ་ཏྲོ་དང་པོ 2:24 (བོད་འགྱུར་གསར་མ)

ཤིང་རྒྱ་གམ་ནི་རྒྱལ་ཁ་དེའི་རྟགས་ཡིན། མླ་ཤི་ཀས་དེའི་སྐྱེ་དུ་མཛད་པ་ནི། “ཁྱེམས་ཡིག་ནང་དུ་བྲིས་པའི་བདག་ཅག་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དང་བདག་ཅག་ལ་གནོད་པའི་དཔང་ཡིག་རྣམས ... ཤིང་རྒྱ་གམ་གྱི་སྐྱེ་དུ་བརྟབས་ནས་མེད་པར་མཛད། ཁོང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྲིད་འཇིན་མཁན་དང་དབང་འཇིན་མཁན་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་དུས་སུ། ཤིང་རྒྱ་གམ་གྱི་ནུས་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དོན་ནི་མི་ཀུན་ལ་མངོན་པར་མཛད་དོ” (ཀོ་ལོ་སྟ་པ 2:14–15)། ཤིང་རྒྱ་གམ་གྱི་ཞལ་བཞེས་ནི་མཐའ་མེད་པའི་ཚེ་སྟོག་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། “དཀོན་མཆོག་གིས་འཇིག་རྟེན་ལ་གཅིས་ཤིང་བྱམས་ཏེ། ཁོང་གི་སྲས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་ཐམས་ཅད་ལ་ནམ་ཡང་འཇིག་པ་མེད་ཅིང་མཐའ་མེད་པའི་ཚེ་སྟོག་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁོང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲས་གཅིག་པོའང་མི་ཀུན་ལ་གནང་བའོ” (ཡོ་ཧ་ནན 3:16)།

ཤིང་རྒྱ་གམ་གྱིས་ཁོང་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁ་དེ་ཐོབ་ཟིན་པ་ཡང་སྟོག

> “ཀྱེ་མ་འཚེ་བ་ཁྱོད་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཡོད་སྲིད་དམ། ཀྱེ་དྲུག་འཚེ་བ་ཁྱོད་ལ་དུག་མདུང་ཡོད་སྲིད་དམ། ... འོན་ཀྱང་། དགོན་མཆོག་གིས་བདག་ཅག་གི་གཙོ་བོ་ཡེ་ཤུ་མླིའི་ཀ་བརྒྱུད་ནས། བདག་ཅག་རྒྱལ་བར་མཛད་པས་ཁོང་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེའོ།”
>
> ཀོ་རིན་ཐ་པ་དང་པོ 15:55, 57 (བོད་འགྱུར་གསར་མ།)

ཁོ་ཚོ་ཁོང་གི་རྒྱལ་སྲིད་དུ་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་ནམ་ཡང་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། “བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་བཟོད་བསྣན་བྱེད་ཟུས་ན།། ཁོང་དང་ལྡན་ཅིག་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱང་བར་འགྱུར་” (ཐི་མོ་ཐེ་གཉིས་པ 2:12) ཞེས་དང་། “ཁོ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་སྲིད་དབང་བསྐྱང་བར་འགྱུར་རོ་” (མངོན་པ 22:5) ཞེས་བཀོད་ཡོད།

ཤེང་རྒྱ་གྲམ་དེ་གསེར་གྱིས་བཟོས་པ་ནི། དེས་མླི་ཤི་ཀ་པ་གཙང་མར་མཛད་པ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་ཡིན། ཡེ་ཤུའི་སྐུ་ཁྲག་ནི་བཙོ་སྦྱང་གི་མེ་དང་འདྲ་སྟེ། “ཁོང་གི་སྐས་སྐྱབས་མགོན་ཡེ་ཤུའི་སྐུ་ཁྲག་གིས་བདག་ཅག་གི་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་འདག་པར་མཛད་དོ་” (ཡོ་ཧ་ནན་དང་པོ 1:7)། གསེར་མེའི་ནང་དུ་བཙོ་སྦྱང་བྱས་ནས་དག་པ་བཞིན། མླི་ཤི་ཀ་པ་ཡང་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་དག་པར་འགྱུར། གཙོ་བོའི་སྐོར་ལ་“ཁོང་ནི་གསེར་བཙོ་སྦྱང་བྱེད་མཁན་གྱི་མེ་དང་། ... ཡང་ཁོང་ནི་དངུལ་བཙོ་སྦྱང་བྱས་ནས་དེ་གཙང་མར་བཟོ་མཁན་གྱི་མི་དང་འདྲ་བར་བཞུགས་ཤིང་། ཁོང་གིས་ལེ་ཧྥི་པ་རྣམས་གཙང་མར་མཛད་ཅིང་། གསེར་དང་དངུལ་ལ་བཙོ་སྦྱང་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་རྣམས་གཙང་མར་མཛད་” (མླ་ལ་ཛ་ཀ 3:2–3) ཅེས་བཀོད་ཡོད།

སྐབས་རེ་མླི་ཤི་ཀ་པ་རྣམས་ལ་ཚོད་ཉ་དང་དཀའ་སྡུག་འཕྲད། དེ་དག་ནི་གསེར་མེའི་ནང་དུ་ཚོད་ཉ་བྱེད་པ་ཉར་མཐོང་དགོས་ཏེ། ཤེང་རྒྱ་གྲམ་ལ་བློ་སེམས་བརྟན་པོར་གནས་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་མེད་པའི་ཚེ་སྲོག་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན།

> “དེའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཅག་ལ་དཀའ་སྡུག་ཆེན་པོ་ལྡན་ཡང་། ད་ཉ་དཀའ་སྡུག་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་ཁོད་དུ་གནས་སྐབས་སུ་ཡིད་གཏུང་དགོས་པ་ཡིན། ཁྱོད་རྣམས་ཀྱི་དད་པར་ཚོད་བརྟག་བྱེད་པ་དེ་ནི། མེས་བཙོ་སྦྱང་བྱས་ནས་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་གསེར་ལས་ཀྱང་རིན་ཆེན་པོར་སྐྱང་ཞིང་། ཡེ་ཤུ་མླི་ཤི་ཀ་མངོན་དུ་ཕེབས་པའི་དུས་སུ། དད་པ་དེ་ལ་བསྟོགས་བརྗོད་དང་། གཟི་བརྗིད། བཀྱེ་མཐོང་འཕེལ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་”
>
> པེ་ཏྲོ་དང་པོ 1:6–7 (བོད་འགྱུར་གསར་མ།)

> “འོན་ཀྱང་བདག་གི་བགྲོད་ལམ་ཁོང་གིས་མཁྱེན། | ཚོད་བཏམ་མཛད་རྗེས་གསེར་ལྟར་བདག་འཐོན་འོང་”
>
> ཨེས་ཡོབ 23:10 (བོད་འགྱུར་གསར་མ།)

གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བློ་འདོན་གནང་སྟེ། “བདག་གིས་ཁྱོད་ལ་བློ་འདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ནི་ཕྱུག་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདག་ལས་མེས་བཙོ་སྦྱང་བྱས་པའི་གསེར་ཉོ་བར་གྱིས་” (མངོན་པ 3:18) ཅེས་གསུངས། ཁོང་གིས་བློ་སེམས་བརྟན་པོ་རྣམས་ལ། “འཚེ་བའི་བར་དུ་བློ་སེམས་བརྟན་པར་གྱིས་དང་། བདག་གིས་ཁྱོད་ལ་ཚེ་སྲོག་གི་ཅོད་པན་གནང་བར་བྱའོ་” (མངོན་པ 2:10) ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས།

འོད་ཟེར་རྣམས

ཤིང་རྒྱ་གམ་གྱི་རྒྱབ་ནས་འཕྲོ་བའི་འོད་ཟེར་རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་རྒྱ་གམ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འོད་ཟེར་ཡིན་པ་མཚོན། གཙོ་བོས། “བདག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འོད་ཟེར་ཡིན་ཞིང་། དའི་རྗེས་སུ་འབྲང་མཁན་རྣམས་མུན་པའི་ནང་དུ་བགྲོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཚེ་སྲོག་གི་འོད་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་” (ཡོ་ཧ་ནན 8:12) ཞེས་གསུངས།

འོད་ཟེར་རྣམས་ཀྱིས་སྣ་ཤི་ཀའི་རྗེས་སུ་འབྲང་མཁན་རྣམས་འོད་ཀྱི་བུ་ཕྲུག་ཡིན་པ་ཡང་མཚོན། “ཁྱོད་རྣམས་འོད་དང་ལྡན་པར་འགྲོགས་དུས་འོད་ཟེར་དེ་ལ་དད་པ་བྱོས་དང་། དེ་ནས་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱང་འོད་ལ་གཏོགས་པའི་མི་རུ་འགྱུར་” (ཡོ་ཧ་ནན 12:36)། “ཁྱོད་ཅག་ཐམས་ཅད་ནི་འོད་ཟེར་དང་ཉིན་མོ་ལ་གཏོགས་པའི་མི་ཡིན་པ་ལས། མཚན་མོ་དང་མུན་པར་གཏོགས་པའི་མི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ” (ཐེ་སྣ་ལོ་ནེ་ཀེ་པ་དང་པོ 5:5)། “དེ་སྔར་ཁྱོད་རྣམས་ནི་མུན་པ་ཡིན་ཡང་། ད་ཕྱི་གཙོ་བོ་ལ་གཏོགས་ཤིང་འོད་ཟེར་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས། འོད་ཟེར་གྱི་བུ་ཕྲུག་བཞིན་དུ་སྤྱོད་འོས་སོ” (ཨེ་ཕེ་སི་པ 5:8)།

སྣ་ཤི་ཀ་པ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒོན་མེ་དང་། དེ་དེ་ནས་འོད་དེའི་འོད་ཟེར་གཅིག་ཡིན་དགོས།

> “ཁྱོད་ཅག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འོད་ཟེར་ཡིན་ལ། རི་མགོར་ཆགས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ནི་མཐོང་མི་ཟུས་པ་གང་ཡང་མེད། ཡང་མིས་སྒོན་མེ་བསྒོན་པ་ནི་བློའི་འོག་ཏུ་འཇོག་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར། སྒོན་སྟེགས་སྟེང་བཞག་ནས་ཁྱིམ་དུ་ཡོད་པའི་མི་ཐམས་ཅད་ལ་འོད་ཟེར་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་མི་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཅག་གི་ལས་བཟང་པོ་མཐོང་ཞིང་། ནམ་མཁའི་ཞིང་ཁམས་སུ་བཞུགས་པའི་ཁྱོད་ཅག་གི་ཡབ་ལ་བསྟོད་བསྔགས་བྱ་ཚེད། ཁྱོད་ཅག་གིས་ཀྱང་རང་གི་འོད་ཟེར་དེ་མི་རྣམས་ཀྱི་མིག་ལམ་དུ་འཕྲོ་བར་བྱོས་ཤིག”
>
> མད་ཐ 5:14–16 (འོད་འགྱུར་གསར་མ།)

ཁོ་ཚོས་དེ་ནི་དམ་པའི་ཐུགས་ཉིད་ཀྱི་བཞུགས་པ་དང་ལེན་ཞིང་། ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ཐུགས་ཉིད་ཁོ་ཚོའི་འཚོ་བའི་ནང་ནས་ཕྱིར་འཕྲོ་དུ་བཅུག་ནས་སྐྱབས། དེ་ནས་བདེན་པའི་འོད་ཁོ་ཚོའི་འཚོ་བ་ནས་འཕྲོ་ཞིང་། འཚོ་བ་དེ་དག་གསོན་མཚོད་དུ་འགྱུར་ཏེ། “ཁྱོན་ཆུ་རྣམས། དེ་ཤར་ཡིན་པས། ངས་དགོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོད་རྣམས་ལ་བསྐུལ་བར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཅག་གིས་རང་གི་ལུས་པོ་ནི་གསོན་མཚོད་དུ་ཕུལ་ཞིང་། ཁྱོད་ཅག་གིས་སེམས་ཀྱིད་ཀྱི་བསྟེན་བཀུར་ཡིན་ནོ” (རོ་སྣ་པ 12:1)། དེ་ནས་མི་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སྣ་ཤི་ཀ་པ་རྣམས་ལ་བསྟས་ནས་ཁོ་ཚོ་མི་འདུ་བ་མཐོང་སྟིད་དེ། “ཁྱོད་རྣམས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་གཞུང་དང་ཟོལ་མེད་ཡིན་པ། དཀར་ནག་གོ་ལྡོག་གི་དུས་རབས་འདི་ལ། ཁྱོད་ཅག་ནི་སྐྱོན་གྱི་དྲི་མས་མ་གོས་པའི་དགོན་མཆོག་གི་བུ་ཕྲུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁྱོད་རྣམས་དུས་འདིར་མངོན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དྲི་མས་མ་གོས་པའི་དགོན་མཆོག་གི་བུ་ཕྲུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁྱོད་རྣམས་དུས་འདིར་མངོན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་དང་མཚུངས” (ཕི་ལིབ་པི་པ 2:15)། སྣ་ཤི་ཀ་པ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འོད་ཟེར་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ནི་ཁོ་ཚོས་འཇིག་རྟེན་གྱི་འོད་ཟེར་ཏེ། སྣ་ཤི་ཀ་ཡིན་པའི་མི་ཡེ་ཤུ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ།

དམ་པའི་གསུང་རབ

དམ་པའི་གསུང་རབ་ནི་དད་པའི་ཚད་གཞི་དང་ལམ་སྟོན་ཡིན་ཞིང་། ཧོར་འགྲུལ་མེད་པའི་དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་ཡིན།

> “དམ་པའི་གསུང་རབ་ཡོངས་རྫོགས་ནི་དགོན་མཆོག་གིས་ཞལ་ཕྱ་གནང་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་། སྒོབ་སྦྱོན་གནང་བ་དང་། སྐྱེན་སྦྱོན་པ། ཡོ་བསྟང་བྱེད་པ། དྲང་བའེན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཁིད་སྦྱོན་བྱེད་པའི་ཐད་ལ་ཕན་ཐོགས་མཆིས་སོ།། དེ་ནི་དགོན་མཆོག་ལ་གཏོགས་པའི་མི་རྣམས་ཚ་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་དང་། ལས་བཟང་པོའི་རིགས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་སྦྱ་གོན་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ”
>
> ཐི་མོ་ཐེ་གཉིས་པ 3:16–17 (བོད་འགྱུར་གསར་མ)

དེ་ནི་སྣ་ཤི་ཀ་པས་རལ་གྱི་ཤུར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པར་གནང་ཡོད་དེ། “དམ་པའི་ཐུགས་ཉིད་ཀྱི་རལ་གྱི ... རལ་གྱི་དེ་ནི་དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་ལགས་སོ” (ཞེ་ཝེ་སི་པ 6:17)།

> “དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་ནི་སྐྱེ་སྦྱོངས་དང་ཆུས་མཐུ་ལྡན་ཞིང་རལ་གྱི་ཁ་གཉིས་མ་ལས་ཀྱང་རྩེ་བ་དང་། ཐ་ཡིད་དང་སེམས། རུས་ཚོགས་དང་རུས་ཀུང་བཅས་ཀྱང་དབྱག་ཅིང་གཤག་ཆུས་ལ། ཡིད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དང་འདོད་ཚུལ་ལའང་བརྟར་ཤ་གཅོད་ཆུས་སོ”
>
> ཞིབ་རི་པ 4:12 (བོད་འགྱུར་གསར་མ)

དེ་ལྟར་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཕྱག་ཏུ་བཟུང་། “བདུད་ཀྱིས་སྐྱབས་མགོན་ཡེ་ཤུར་ཉམས་ཆོད་བྱེད་པའི་ཕྱིར” ཁོང་དབེན་སྐྱོང་དུ་ཁིད་པའི་སྐབས། ཁོང་གིས་ཉམས་ཆོད་རེ་རེར་ཡི་གེར་བགོད་པའི་བཀའ་ཡིས་ལན་བཏབ།

- “གསུང་རབ་ཀྱི་མདོ་ལས་མི་ནི་བག་ལེབ་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་འཚོ་བ་མ་ཡིན་པར། དགོན་མཆོག་གི་ཞལ་ནས་བྱུང་བའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་བ་ཡིན་ཞེས་བགོད་ཡོད་པ་ཡིན” (མད་སྡ 4:4)
- “གསུང་རབ་ཀྱི་མདོ་ལས་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་སྐྱེ་རང་གི་དགོན་མཆོག་ལ་ཚོད་བགམ་མ་བྱེད་ཅེས་བགོད་ཡོད་པ་ཡིན” (མད་སྡ 4:7)
- “བདུད་སྡ་ཏན་ཁྱོད་ཕར་སོང་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གསུང་རབ་ཀྱི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་སྐྱེ་རང་གི་དགོན་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཁོང་གཅིག་པུར་བསྐེན་བཀུར་བྱེད་དགོས་ཞེས་བགོད་འདུག”
  (མད་སྡ 4:10)

དེ་ནས་བདུད་ཁོང་དང་ཁ་བལ (མད་སྡ 4:11)།

དམ་པའི་གསུང་རབ་ནི་སྣ་ཤི་ཀ་པས་རང་གི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་བའི་ཚད་གཞི་ཡིན་ཏེ། “ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་ནི་མདུན་ཀྱི་སྒོན་མེ་དང་། ། ང་ཡི་ལམ་གྱི་འོད་ཟེར་དེ་ཡང་ཡིན” (གསུང་མཀུར 119:105); “ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་ནི་བདེན་པ་ཉིད་ལགས” (ཡོ་ཤ་ནན 17:17)། དེ་ནི་ནམ་ཡང་གནས་ཏེ། “ཡ་ཧྥེ་ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་ནི་རྟག་ཏུ་གནས། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་འཇགས་པར་མཚོད་ལགས་སོ” (གསུང་མཀུར 119:89); “གནམ་ས་གཉིས་ནི་འཇིག་སྟེད་ཀྱང་བདག་གི་བཀའ་རྣམས་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་རོ” (མད་སྡ 24:35)།

དད་ལྡན་གྱིས་མཐའ་མེད་པའི་ཚེ་སྟོག་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པ་ནི་དེའི་ནང་ཏུ་དུས་རྟག་ཏུ་ཡི་གེར་བགོད་ཡོད་དེ། “འོན་ཀྱང་འདིར་བགོད་པའི་དོན་རྣམས་ཁྱོད་ཅག་གིས་ཡེ་ཤུ་ནི་སྐྱབས་མགོན་སྣ་ཤི་ཀ་སྟེ་དགོན་མཆོག་གི་སྡས་ཡིན་པར་དད་པ་བྱེད་ཅིང། ཁོང་ལ་དད་པ་བྱས་ཏེ་ཁོང་གི་མཚན་གྱི་སྐོར་ནས་མཐའ་མེད་པའི་ཚེ་སྟོག་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ” (ཡོ་ཤ་ནན 20:31)། ཡང་དེས་

དགེ་མཚོག་དང་ཁོང་གི་སྡས་གཅིག་པོ་སྟེ། བདག་ཅག་གི་གཙོ་བོ་དང་སྐྱབས་མགོན་ཡེ་ཤུ་མྱ་ཤི་ཀ་ལ་བསྟོད་བསྔགས་བྱེད་དེ། “ཁྱོད་ཆམས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ལས་མཐའ་མེད་པའི་ཚེ་སྲོག་ཡོད་པར་བསམས་ཤིང་ནན་གྱིས་བརྟགས་ནའང་། གསུང་རབ་དེ་ལས་བདག་ལ་བདེན་དཔང་བྱས་ཡོད་” (ཡོ་ཧ་ནན 5:39)།

སྒོག་དམར

དམ་པའི་གསུང་རབ་ནས་ཐོན་ཏེ་འབྲུག་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་འཁྱིལ་བའི་འོད་ཀྱི་རྒྱུན་ཆམས་ནི་སྒོག་དམར་ཡིན། དེ་དག་དགེ་མཚོག་གི་བཀའ་ལས་བྱུང་ཞིང་འབྲུག་ལ་རྣ་ཐོག་པར་བྱེད། དགེ་མཚོག་གི་བཀའ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཡོངས་ཀྱི་ནུས་པྲུག་ཆེས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། “དའི་བཀའ་ནི་མེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ནི་ཕ་བོང་སིལ་བུར་གཏོར་བའི་ཐོ་བ་དང་མི་འདྲའམ་ཞེས་དགེ་མཚོག་ཡ་ལྟེས་གསུངས་སོ” (ཡེ་རེམ་ཡྃ 23:29)། གསུང་རབ་ཀུ་ཡ་ལྟེའི་སྒོག་དམར་ཁོང་གི་དགྱ་བོ་ནམས་ལ་འཕྲོ་བའི་སྐོར་བཤད་ཡོད་དེ། “སྒོག་དམར་ཡང་ཡང་འཐུགས་ནས་དེ་ནམས་བཙོམ” (གསུང་མགུར 18:14); “སྒོག་དམར་འཐུགས་ནས་དགྱ་ནམས་གཏོར་བར་མཛོད། །ཕྱག་མདའ་འཕངས་ནས་དེ་ནམས་དཀྱོག་པར་མཛོད” (གསུང་མགུར 144:6)།

སྨ་ཤི་ཀ་པས་དགེ་མཚོག་གི་བཀའ་སྩལ་པའི་ཚེ། དེ་ནི་དགྱ་བོར་སྦྱག་བསྟལ་ཞིང་ཁོ་ལ་སྒོག་དམར་ཕྱར་ཕོག རྩེས་འབྲང་པ་བདུན་ཅུས་“ཁྱེད་ཀྱི་མཚན་བརྗོད་པར་བརྟེན་ནས་གདོན་འདྲེ་དག་གིས་ཀྱང་དེད་ནམས་ལ་མཉན” ཞེས་དགའ་སྤྲོའི་ངང་ནས་ཕྱིར་ལོག་པའི་སྐབས། གཙོ་བོས་ལན་དུ་འདི་སྐད་གསུངས།

> “བདུད་སྨ་ཏྲན་སྒོག་དམར་འཁྱུག་པ་བཞིན་ནམ་མཁའི་ཞིང་ཁམས་ལས་ས་ལ་ལྷུང་བ་བདག་གིས་ཀྱང་མཐོང་བ་ཡིན། ལྷོས་དང་། བདག་གིས་ཁྱོད་ཆམས་ལ་དུག་སྤྱལ་དང་སྦིག་པ་རྣ་ཙ་ཤད་འོག་ཏུ་གནོད་པ་དང་། དགྲ་བོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་སྟོབས་ཐམས་ཅད་ལས་ཆམ་པར་ཆུལ་བའི་དབང་བསྟལ་པས། གང་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཁྱོད་ཆམས་ལ་གནོད་པ་བྱ་མི་ནུས་སོ”
>
> ལོ་ཀུ 10:18–19 (བོད་འགྱུར་གསར་མ།)

སྒོག་དམར་གྱིས་འབྲུག་རང་ཉིད་དེ། “གནའ་བོའི་སྤྱལ་དེ་ཡིན་པ་དང་མིང་ལ་བདུད་དང་། ཡང་ན་སྨ་ཏྲན་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ལ་སྐྱུ་བྱིད་གཏོང་མཁན་ཡིན” (མདོན་པ 12:9) ལ་ཡོག་ཅིང་། ཁོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་མཁན་ཆམས་ལའང་ཡོག དེ་ནི་མཐོང་མི་ཐུབ་པའི་ཁམས་སུ་ཡོག་སྟེ། “བདག་ཅག་གི་འཐབ་འཁྲུག་ནི་ཤ་ཁྲག་ལྟབ་པའི་མི་ལ་དམག་འཁྲུག་རྒྱ་པ་མ་ཡིན་པར། སྲིད་དབང་འཇིན་མཁན་དང་། དབང་འཇིན་མཁན། འཇིག་རྟེན་འདིའི་མུན་ནག་ལ་དབང་སྒྲུབ་མཁན། མཁའ་དབྱིངས་སུ་རྒྱུ་བའི་གདོན་རིགས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཡུལ་འགྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན” (ཨེ་ཕེ་སི་པ 6:12)། ཁོས་ལས་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུའང་ཡོག དེ་ལྟར་“སྤྱན་ཟུར་ནམས་ནི་དེ་ལས་རྒྱལ་བ་ཡང་།། ལུ་གུའི་ཟུངས་ཁག་དང་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི།། བདེན་དཔང་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའོ” (མདོན་པ 12:11)། དེ་ལྟར་དང་ལྡན་རེ་རེར་“བདུད་ལ་ཆོལ་བར་ཀྱིས་དང་། བདུད་ནི་ཁྱོད་ཅག་དང་བྲལ་ནས་འབྲོ་བར་དེས” (ཡ་ཀོབ 4:7) ཅེས་ཞལ་བཞེས་གནད་ཡོད།

འབྲུག

འབྲུག་གིས་སྤྲ་ཏན་མཚོན་ཏེ། གསུང་རབ་ཀུ་ཁོ་ལ་ཡང་ཡང་འབྲུག་ཅེས་འདོད། “ཁོང་གིས་འབྲུག་སྟེ་གནའ་བོའི་སྐུལ་དང་མིང་གཞན་ལ་བདུད་དང་སྤྲ་ཏན་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་བཟུང” (མངོན་པ 20:2)།

དེ་འཇིག་རྟེན་ལ་འཚྱིལ་ཡོད་པ་ནི། གསུང་རབ་ཀུ་ཁོ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ལྷ་ཡིན་པར་བཀོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། “འཇིག་རྟེན་འདིའི་ལྷ་ཡིས་དད་པ་མེད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྨོངས་པར་བྱས་ཏེ། སྐྱབས་མགོན་སྤྲུལ་པའི་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པའི་འཕྲིན་བཟང་གི་འོད་སྣང་ཁོ་རྣམས་ལ་འཕྲོ་རུ་མི་འཛུག་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྐྱབས་མགོན་སྤྲུལ་པ་ནི་དགོད་མཚོག་གི་སྣང་བརྙན་ཡིན” (ཀོ་རིན་ཐུ་པ་གཉིས་པ 4:4)། གཙོ་བོས་ཁོ་ལ་“འཇིག་རྟེན་འདིའི་དབང་སྐྱེར་མཁན” (ཡོ་ཧ་ནན 12:31) ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྐུ་ཚབ་པ་ཡོ་ཧ་ནན་གྱིས་“འཇིག་རྟེན་ཡོངས་རྫོགས་བདུད་དན་གྱི་དབང་འོག་ཏུ་ཡོད” (ཡོ་ཧ་ནན་དང་པོ 5:19) ཅེས་བྱིས། ལྷུང་བའི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཁོས་སྤྲུལ་པ་ཁས་ཤེས་པའམ་གོ་བ་ལས་ཆེས་མང་བར་འཛིན། ཞེ་དེན་ལྷུམ་རར་མི་སྟོག་པར་ལྷུང་བ་ནས་བཟུང་། ཁོའི་ངན་པའི་ཤུགས་ཀྱེན་སྤྲུལ་པ་ཁས་ཉིན་ནི་ཉམས་ཀྱི་སེམས་སུ་ལས་བྱེད་པའི་སེམས་ཉིད་ངན་པ” (ཞེ་ཨེ་སི་པ 2:2) ཡིན་ལ། “ཁྱོད་ཅག་གི་དགྲ་བླ་སྟེ་བདུད་ནི་ངར་སྐད་སྒྲོག་པའི་སེང་གེ་དང་མཚུངས་པར། ཡུལ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཞིང་ཁྱེར་མིད་གཏེར་འདོད་པའི་མི་རྣམས་འཚོལ་བཞིན་ཡོད” (པེ་ཏྲོ་དང་པོ 5:8)།

འབྲུག་ཤིང་རྒྱ་གམ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཡར་ལྡང་བ་ནི། བདུད་ཀྱིས་དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་ལ་མངོན་གསལ་དུ་དོ་ཆོལ་བྱེད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཡིན། དེས་ཁོས་དགོན་མཆོག་དང་ཁོང་གི་སྤྲུལ་པའི་ཀ་དང་དམ་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། དུས་ཀྱི་ཐོག་མ་ནས་བཟུང་དགོན་མཆོག་གིས་འགོ་བསྡུགས་པ་ཐམས་ཅད་ངོ་ཆོལ་བྱེད་འདོད་པའི་བསམ་པ་གསལ་པོ་བཅས་སྟོན། ཆེས་གལ་ཆེ་བ་ནི། དགོན་མཆོག་གི་སྣང་བརྙན་དང་འབྲ་བར་བསྒྲུབ་པའི་མི་རིགས་མེད་པར་བཟོ་འདོད་པའི་བསམ་པ་སྟོན་ཏེ། “དགོན་མཆོག་གིས་རང་གི་སྣང་བརྙན་ལྟར་མིའི་རིགས་བསྒྲུབ་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ནི་དགོན་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བརྙན་བཞིན་ཙོ་མོ་གཉིས་སུ་མཛད་དོ” (བཀོད་པ 1:27)། ཁོའི་སྐོར་ལ་གཙོ་བོས། “བདུད་ནི་ཐོག་མ་ནས་མི་གསོད་མཁན་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་ཅི་ཡང་མེད། རྒྱུ་མཚན་ནི་བདུད་དེའི་སེམས་སུ་བདེན་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ” (ཡོ་ཧ་ནན 8:44) ཞེས་གསུངས། “འབྲུག་བྱད་མེད་ལ་རབ་ཀུ་ཁྲོས་ཏེ་ཁོ་མོའི་བུ་ཕྲུག་གཞན་རྣམས་ལ་འཐབ་ཀུ་སོང་ཞིང་། བུ་ཕྲུག་དེ་དག་ནི་དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་ཁྲིམས་བསྲུངས་ཤིང་སྐྱབས་མགོན་ཡེ་ཤུར་བདེན་དཔང་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཡིན” (མངོན་པ 12:17)།

ཁོ་ནི་ཁོའི་ལོག་པར་ལྷུང་བའི་འཁོར་རྣམས་དང་། ཁོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་ངན་རྣམས་དང་མཉམ་བྱ རྗེས་འབྲང་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་དུ་མེ་མཚོའི་ནང་དུ་གཡུགས་པའི་བར་དུ་ངོ་ཆོལ་དེ་སུ་མཐུད་དུ་བྱེད། དེ་ནི་མངོན་པའི་དེབ་ཀུ་འདི་ལྷར་བཀོད་ཡོད།

> “དེ་རྣམས་བསྐུལ་མཁན་བདུད་ནི་གཅན་གཟན་དང་ལུང་སྟོན་པ་རྣམས་མ་ཡིན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེ་མཚོའི་ནང་དུ་གཡུགས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་ཉིན་མཚན་མེད་པར་ནམ་ཡང་མནར་གཅོད་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ”
>
> མངོན་པ 20:10 (བོད་འགྱུར་གསར་མ)

> “དམོད་མོ་ཐེབས་ཟིན་པ་ཁྱོད་རྣམས་བདག་དང་ཁ་བལ་ནས། བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་ཕོ་ཉ་དག་ལ་སྐྱ་གོན་ མཛད་པའི་ཞེ་མེད་ཀྱི་དམྱལ་བའི་མེ་ཕུང་ནང་དུ་སོང་ཞིག”
>
> མད་ཐྲ 25:41 (བོད་འགྱུར་གསར་མ)

ས་གོ་ལ

ས་གོ་ལ་ལ་དེར་འཁྱིལ་བའི་འབྲུག་ལས་ལོགས་སུ་རང་གི་དོན་ཡོད། དེ་ནི་ས་གཞི་སྟེ་དགེན་མཆོག་གིས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན། དགེན་མཆོག་གིས་ཁོང་གི་མཛད་པ་གྲུབ་པའི་སྐབས། “དགེན་མཆོག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་བཞིན་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་ཤིང་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་དགོངས་སོ” (བགེད་པ 1:31)།

ས་གཞི་ནི་དགེན་མཆོག་གི་བཀའ་ལྟར་མི་ལ་གནང་ཡོད།

> “དགེན་མཆོག་གིས་དེ་གཉིས་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་འདི་སྐད་དུ། ཁྱོད་རྣམས་རྒྱུད་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ནས་ མང་དུ་སྤེལ་ཏེ་ས་གཞིར་གང་བར་བྱོས་ཤིག ཡང་ས་གཞིར་དབང་བསྒྱུར་བ་དང་རྒྱ་མཚོའི་ཀུ་དང་། ནམ་ མཁའི་བྱ། ས་སོག་ཏུ་རྒྱུ་བའི་སྲོག་ཆགས་ཀུན་ལའང་དབང་བྱེད་པར་གྱིས་ཞེས་གསུངས་སོ”
>
> བགེད་པ 1:28 (བོད་འགྱུར་གསར་མ)

> “ནམ་མཁའི་དབྱིངས་རྣམས་ཡ་ཧ་ཧེའི་ཡིན་མོད་ཀྱང་། །ས་གཞི་ཁོང་གིས་འཛིག་རྟེན་མི་ལ་གནང་”
>
> གསུང་མགུར 115:16 (བོད་འགྱུར་གསར་མ)

མིས་ཞེ་དེན་ལྡམ་རར་དགེན་མཆོག་གི་བཀའ་ལ་མ་ཉན་པར་བཀག་པའི་ཤེང་ཏོག་ཟོས་པའི་སྐབས། དབང་སྒྱུར་དེ་ཤོར། “ཁྱོད་ཀྱི་ཀུན་གྱིས་ས་སྟེང་དུ་དམོད་པ་འབྱུང་ངོ” (བགེད་པ 3:17)།

མྱ་ཤི་ཀས་ཁོང་གི་རྗེས་འབྲང་པ་རྣམས་ལ་ཁོང་གི་བཀའ་ལ་ཉན་པར་བཀའ་གནང་སྟེ། “གལ་ཏེ་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གཅེས་ པར་འཛིན་ན་བདག་གི་བཀའ་རྣམས་ཀྱང་བསྲུང་བར་འགྱུར” (ཡོ་ཉ་ནན 14:15)། ཁོང་གིས་སྐུ་ཚབ་པ་རྣམས་མི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གམ་དུ་མངགས།

> “ཁྱོད་རྣམས་སོང་ནས་མི་རིགས་ཐམས་ཅད་བདག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་དུ་འཇུག་པར་གྱིས། ཡབ་དང་། སྲས་དང་། དམ་པའི་ཐུགས་ཉིད་བཅས་ཀྱི་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་རྣམས་ལ་ཆུས་གསོལ་བྱོས་ཤིག ངས་ཁྱོད་ ཅག་ལ་གནང་བའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ཁོ་རྣམས་ལ་ཁྲིད་སྟོན་བྱོས་ལ་བསྲུང་དུ་བཅུག”
>
> མད་ཐྲ 28:19–20 (བོད་འགྱུར་གསར་མ)

ཁོང་གིས་ཁོ་ཚོ་མངགས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་འདི་ཟུམ་ཏེ་སྣར་ཡང་དགེན་མཆོག་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགེན་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་དགོངས་པ་ལྟར་མིས་ས་གཞི་ལ་དབང་སྒྱུར་བའི་ཚེད་དུ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། “བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་དག་གིས་

དན་རྒལ་གྱི་དབང་ཤེད་ལས་ཐར་ནས། དགོན་མཆོག་གི་བྱ་ཕྲུག་རྣམས་ཀྱི་ཐར་པའི་གཟེ་བརྡེད་ལོངས་སུ་སྤྱོད་ཐུབ་པར་རེ་སྨྲག་བྱེད་དོ།” (རོ་སྣ་པ 8:21)།

གཙོ་བོའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱིས་དེའི་སྐོར་བཤད་ཡོད་དེ། “ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་འོང་བར་ཤོག། ཁྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནམ་མཁའ་རྒྱ། གྱབ་བཞིན་ས་ལའང་འགྱུབ་པར་ཤོག” (མད་སྣ 6:10)། གསུང་འདི་དག་གིས་ཡེ་ཤུ་ཉིད་ཀྱིས་ས་གཞི་དགོན་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་དགོངས་པའི་གོ་རིམ་དུ་སྣར་གསོ་བ་ནི་དགོན་མཆོག་གི་ཐུགས་བཞེད་ཡིན་པ་གསལ་བར་མཛད། དེ་སྣར་གསོ་བ་ནི། བདུད་སྣ་ཉན་དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་དང་། བདག་ཅག་གི་གཙོ་བོ་དང་སྐུབས་མགོན་ཡེ་ཤུ་མྱ་ཉི་ཀས་སྐུ་སྲོག་ཕུལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཕམ་པར་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན། དེ་ནས་“འཇིག་རྟེན་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ནི་བདག་ཅག་གི་གཙོ་བོ་དང་ཁོང་གི་མྱ་ཉི་ཀའི་རྒྱལ་སྲིད་དུ་སྐྱར་ཅིང་། ཁོང་ནི་ཇི་སྲིད་བར་དུ་རྒྱལ་པོར་བཞུགས་པར་འགྱུར” (མངོན་པ 11:15)། བྱས་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་སྐོར་ལ་“ས་གཞིའི་སྲིད་འཇོམ་མཁན་དུ་འགྱུར་བ་འོ” (མངོན་པ 5:10) ཞེས་བཀོད་ཡོད།

ཐམ་གའི་སྟེང་གི་མཚོན་རྟགས་འདིས་མྱ་ཉི་ཀ་པ་རེ་རེར་དགོན་མཆོག་གི་རྒྱལ་སྲིད་ས་གཞིའི་སྟེང་དུ་མངོན་པར་བྱེད་པའི་འགན་དུན་སྐུལ་བྱེད། ཡེ་ཤུས། “ནམ་མཁའི་རྒྱལ་སྲིད་ཉེ་བར་སྟེགས་པས་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོད་བཤགས་བྱོས་ཤིག” (མད་སྣ 4:17) ཅེས་ཚོས་བསྒྲགས་ཤིང་། ཁོང་གིས་ཐུགས་སྐས་རྣམས་“དགོན་མཆོག་གི་རྒྱལ་སྲིད་ཁྱོད་རྣམས་དང་ཉེ་བར་སྟེགས” (ལེ་ཀུ 10:9) ཞེས་སྨྲ་དུ་མངགས། ཡེ་ཤུ་བཞུགས་སར་རྒྱལ་སྲིད་ཡོད། ཁོང་གིས་འཕྲུག་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཉིན་དེར་ཡང་དེ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་དུས་དགོན་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་དགོངས་པ་ཡུར་མིས་སྣར་ཡང་ས་གཞི་ལ་དབང་སྐྱུར་བར་འགྱུར།

འཚུབ་སྤྲིན་དང་དག་དུ་འཁྲུགས་པའི་ཚུ

འཚུབ་སྤྲིན་གྱིས་རླུང་མཚོན་ལ། འདིར་རླུང་དེ་ནི་དམ་པའི་ཐུགས་ཉིད་ཡིན། གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་ཉིད་རླུང་དང་བསྟུར་ཏེ། “རླུང་ནི་རང་བཞིན་དུ་གཡུག་ཅིང་ཁྱོད་ཀྱིས་རླུང་གི་སྒྲ་ཐོས་ཀྱང་རླུང་དེ་གང་ནས་ཡོང་ཞིང་གང་དུ་རྒྱུ་བ་མི་ཤེས་པ་ལྟར། དམ་པའི་ཐུགས་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཡིན” (ཡོ་ཧ་ནན 3:8) ཞེས་གསུངས། ལྟ་བཅུའི་དུས་ཆེན་ལ་ཐུགས་ཉིད་“རླུང་ཆེན་གཡུགས་པ་ལྟ་བུ” (མཛད་འཕྲིན 2:2) ཤེའམ། ཐོག་མར་“དགོན་མཆོག་གི་ཐུགས་ཉིད་མཆོའི་ངོས་སུ་ཡར་ཚུར་འཕྱེ” (བགེད་པ 1:2)།

སྨྲ་ཤི་ཀ་པས་དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་བེད་སྤྱོད་ཀྱས་ཏེ་གློག་དམར་གྱིས་སྨུལ་དང་ཁོའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ལ་མཐོང་སུ་ཡོག་པའི་ཚེ། དམ་པའི་ཐུགས་ཉིད་དམ་པའི་རླུང་དང་རླུང་འཚུབ་ལྟར་གཡོ་བར་མཛད། གཡོ་བ་དེས་ས་གཞིའི་ཚུ་རྣམས་ཀྱང་སྐུལ་ཏེ། “ཡ་ལྷེའི་གསུང་སྐད་ཚུ་རྣམས་སྟེང་དུ་མཆེས། །དཔལ་ལྡན་དགོན་མཆོག་གསུང་སྐད་འབྱུག་སྒར་མཚུངས། །ཡ་ལྷེས་ཚུ་ཆེན་རྣམས་སྟེང་འབྱུག་སྒྲ་ལྡེར” (གསུང་མགུར 29:3) ཞེས་བགོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ས་གཞི་ཉེལ་པོ་ལ་དད་ལྡན་གྱིས་དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་ལ་དད་པ་དང་། དེ་རལ་གྲི་ལྟར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཕུགས་ཆུབ་ཐེབས། དེ་ཡང་དག་པར་བེད་སྤྱོད་བྱས་ན། དམ་པའི་ཐུགས་ཉིད་གཟེ་བརྡེད་དང་། མཐུ་སྟོབས། དབང་སྐྱུར་བཅས་ཀྱི་ངང་ནས་གཡོ་བར་མཛད། ལྟ་རབས་ཚོས་ཚོགས་ལའང་དེ་བཞིན་བྱུང་སྟེ། “ཁོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་རྗེས་འཚོགས་སའི་གནས་དེ་གཡོ་བར་ཐྱུར་པ་དང་། མི་དེ་ཐམས་ཅད་

ལའང་དམ་པའི་ཐུགས་ཀྱིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་སྐྱར་པས་སྤོའས་པ་བསྐྱེད་ནས་དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་བསྒྲགས་སོ” (མཛད་འཕྲིན 4:31)།

འཚུབ་སྤྲིན་དང་དྲག་ཀུ་འཐུགས་པའི་ཆུས་མྱ་ཤི་ཀ་པར་ལན་འདེབས་ཏེ། ཁོས་དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཅག་གི་གཙོ་བོ་དང་སྐྱབས་མགོན་ཡེ་ཤུ་མྱ་ཤི་ཀ་ལ་དད་པའི་ངང་ནས་དམ་པའི་ཐུགས་ཀྱིད་ལ་ཞུ་བ་འབྱལ་བ་ལ་ལན་འདེབས། གཙོ་བོ་ཀྱི་ཀྱི་སྐོར་ལ་“རྒྱང་ལ་བཀའ་བཀྱོན་མངོད་ཅིང་མཆོ་ལ་མཚམས་ཞེག་ཅིག ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་མ་ཐག རླུང་གཡུག་མཚམས་ཆད་ནས་ཡོངས་སུ་ཞི་བར་གྱུར་ཏོ” ཅེས་བགོད་ཅིང་། ཁོང་གི་ཐུགས་སུས་རྣམས་ཀྱིས་“འདི་ནི་སུ་ཡིན་ནམ། རླུང་དང་མཆོ་ཡིས་ཀྱང་ཁོང་གི་བཀའ་ལ་མཉན་པ་རེད” (མྱར་ཀུ 4:39, 41) ཅེས་དྲིས། ཁོང་གིས་དད་པ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་དབང་ཚད་དེ་ཉིད་ཞལ་ཀྱིས་བཞེས།

> “དས་ཁྱོད་རྣམས་ལ་བདེན་པར་སྨྲ་སྟེ། སུ་ཞིག་གིས་རི་བོ་འདི་ལ་དཔྱ་ཉིད་དུ་ཕར་སྤོས་ནས་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བར་བྱོས་ཞེས་སྨྲས་ཚེ། དེ་བཞིན་དུ་འཐུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་སེམས་སུ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་དགོན་མཆོག་ལ་དད་པ་བྱེད་ན། དོན་དེ་འཐུབ་པར་མཛད་དེས་སོ”
>
> སྨར་ཀུ 11:23 (བོད་འགྱུར་གསར་མ)

དེའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་ཞི་བདུད་ཀྱི་དབང་འོག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཀྱང་། དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་རྣམ་པར་རྒྱལ། དེས་ཞེ་དེན་ལྷམ་རར་མི་སྲིག་པར་ལྷུང་བའི་སྐབས་མིས་སྨ་ཏྲན་ལ་ཤོར་བའི་དོན་རྣམས་ལ་མྱ་ཤི་ཀ་པར་དབང་ཚད་སྤྲོད། དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་དང་། ཡེ་ཤུ་མྱ་ཤི་ཀའི་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་སྐུ་ཁྲག་དང་སྐུ་སྤོག་ཕུལ་བ། ཁོང་གི་དབང་ཚད་བཅས་ཀྱིས་དད་ལྡན་རང་གི་འོས་པའི་གནས་སུ་སྐར་གསོ་བར་འགྱུར། ཁོས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་སྩས་པའི་ཚེ། ས་གཞི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལན་འདེབས་ཤིང་། ལན་དེ་འཐུང་བར་མཛད་མཁན་ནི་དམ་པའི་ཐུགས་ཉིད་ཡིན། ཐུགས་ཉིད་ཀྱིས་མྱ་ཤི་ཀ་པའི་གསོལ་འདེབས་ལ་ཀུས་མཐུ་སྟོལ་ཏེ། “དམ་པའི་ཐུགས་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྩ་མི་ཀུས་པའི་དབུགས་རིང་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཅག་གི་ཚབ་ཏུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ” (རོ་མྱ་པ 8:26)། བདག་ཅག་གི་གཙོ་བོ་དང་སྐྱབས་མགོན་ཡེ་ཤུ་མྱ་ཤི་ཀའི་གཟི་བརྗིད་ནི་དེ་ཙམ་ཆེ་བས། ཐུགས་ཉིད་ཀྱིས་ཁོས་ཐུགས་ཉིད་ཀྱི་ངང་ནས་བགོད་པའི་བཀའ་ལའང་། ཤོར་ཟིན་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡང་ཀུས་མཐུ་སྟོལ། “ཁྱོད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གང་ཞིག་ཞུས་ནའང་བདག་གིས་དེ་ཉར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན” (ཡོ་ཧ་ནན 14:14)།

གསུང་རབ་ཀུ་གཙོ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་བགོད་ཡོད་དེ། “གནམ་ས་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་གནང་ཡོད་” (མད་པྲ 28:18)། མྱ་ཤི་ཀ་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཡུ་གུའི་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་སྐུ་ཁྲག་དང་། ཁོང་ལ་དད་པ་བྱེད་པའི་སྐོ་ནས་མཐུ་སྟོབས་དེར་འཛུལ་ཞུགས་ཐོབ།

ཚོན་མདོག་རྣམས། རྒྱབ་ལྡོངས་སྔོན་པོ་དང་གསེར་གྱི་མཐའ་ཐུབ

རྒྱབ་ལྡོངས་སྔོན་པོ་ནི་ནམ་མཁའ་ཡིན། ཐོག་མ་ནས་བཟུང་མིས་དཀོན་མཆོག་ལ་ཞུ་བ་འབུལ་བའི་སྐབས་ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་སུ་ཡར་བལྟས་ཡོད་དེ། “ནམ་མཁའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་པའི་གཙོ་བོ་ལགས། ।ང་ཡི་མིག་ཟུང་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འདེགས” (གསུང་མགུར 123:1)། གཙོ་བོས་ཐུགས་སུས་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སྟངས་སྐོབ་སྟོན་མཛད་དེ། “ནམ་མཁར་བཞུགས་པའི་ངེད་ཀྱི་ཡབ། ཁྱེད་མཚན་དམ་པར་བསྐྱང་བར་ཤོག” (མད་སྐ 6:9) ཅེས་གསུངས།

སྔོན་པོས་སྐྱ་ཤི་ཀ་པ་གསོལ་འདེབས་དང་ཞུ་བ་འབུལ་བའི་སྐབས་སུ་འཇུག་བའི་ནམ་མཁའི་ཞིང་ཁམས་མཚོན། དེ་ནི་དཀོན་མཆོག་གི་བཞུགས་ཁྲིའི་གནས་ཡིན་ཏེ། “དཀོན་མཆོག་ཡ་ཤྲེས་འདི་སྐད་དུ། ནམ་མཁའ་ནི་བདག་གི་བཞུགས་ཁྲི་དང་། ས་གཞི་ནི་བདག་གི་ཞབས་སྟེགས་ཡིན” (ཡེ་ཤ་ཡྂ 66:1)། བཞུགས་ཁྲི་དེ་སྐྱ་ཤི་ཀ་པས་མི་མཐོང་ཞིང་ཤེས་མི་ཐུབ་ཀྱང་། ཁོས་སྐྱ་ཤི་ཀ་ཡེ་ཤུའི་སྐོ་ནས་དད་པའི་ངང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་ལྟ་སྟེ། “ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་ཅག་གིས་དད་པར་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པ་ལས། མིག་གིས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ” (ཀོ་རི་ན་ཐྭ་པ་གཉིས་པ 5:7)། ཁོ་ནི་“རོགས་སྤྱིར་དགོས་པའི་དུས་སུ་སྐྱབས་དང་ཐུགས་རྗེའི་ཁྲི་ལ་ཉེ་བར་བྱའོ” (ཨིབ་རི་པ 4:16) ཞེས་པ་ལྟར་ཡོང་།

“སྤས་པའི་དོན་རྣམས་ནི་རང་རེའི་དཀོན་མཆོག་ཡ་ཤྲེ་ལ་གཏོགས་པ་དང་། མདོན་པར་གསལ་བ་འབའ་ཞིག་དུས་གཏན་དུ་རང་ཅག་དང་རང་ཅག་གི་བུ་ཆུད་རྣམས་ཀྱི་ཡིན” (བཀའ་ལུང 29:29)། ཚི་ལ་རང་གི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདང་བའི་ཞེས་བྱ་གནང་ཡོད། དེ་ནི་དམ་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཡི་གེར་བཀོད་པའི་བཀའ་ལས་འབྱུང་སྟེ། “དམ་པའི་གསུང་རབ་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་སྐྱ་ཤི་ཀ་ཡེ་ཤུར་དད་པའི་སྐོ་ནས་ཐར་པའི་ལམ་དུ་ཁྲིད་པའི་ཞེས་རབ་བསྟུལ་ནུས་སོ” (ཐི་མོ་ཐ་གཉིས་པ 3:15)། དེ་ནི་བདག་ཅག་གི་གཙོ་བོ་དང་སྤྱབས་མགོན་ཡེ་ཤུ་སྐྱ་ཤི་ཀའི་ཁྲིད་སྟོན་དང་། སྨོན་སྟོན། དཔེ་མཚོན་བཅས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་།

སྐྱ་ཤི་ཀ་པས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ངང་ནས་རང་གི་སེམས་ཡར་འདེགས་པའི་ཚེ། དེ་ནམ་མཁའ་སྟེ་ནམ་མཁའི་ཞིང་ཁམས་མཚོན་པའི་སྟོན་པོའི་ནང་དུ་ཡར་འཕགས། “རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས། ། ནམ་མཁར་བཞུགས་པའི་དཀོན་མཆོག་ཁོང་ཕྱོགས་སུ། ། ལག་པ་ཡར་ལ་བཀྱགས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས” (སྐྱེ་གྲུ 3:41)། “བདག་གི་སྨོན་ལམ་ཁྱེད་དུང་སྤོས་བཞིན་དང་། །ལག་ཟུང་འདེགས་པ་དགོང་མཆོད་ལྷར་ཐུར་ཅིག” (གསུང་མགུར 141:2)། “དེ་ནས་སྤོས་ཀྱི་དུ་བ་དང་དག་ལྡན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ནི་མཁྱམ་དུ་ཕོ་ཉའི་ཕྱག་ནས་ཡར་དགོན་མཆོག་གི་དྲུང་དུ་སྐྱེས་སོ” (མདོན་པ 8:4)།

གསེར་གྱི་མཐའ་ཐུབ་ཀྱིས་གོང་དུ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྒྱ་གམ་གྱི་འོག་ཏུ་བཞད་པ་ལྟར་སྐྱ་ཤི་ཀ་པ་གཙང་མར་འཕྱར་བ་མཚོན། ཡེ་ཤུ་སྐྱ་ཤི་ཀ་དང་ཁོང་གི་སྐུ་ཁག་གི་མཐུ་ལ་དད་པ་ནི། གསེར་མེའི་ནང་དུ་བཙོ་སྦྱང་བྱེད་པ་བཞིན་མི་ལ་བཙོ་སྦྱང་བྱེད་པའི་མེ་ཡིན། “བདག་གིས་གསུམ་ཚ་གཅིག་དེར་མེ་བརྒྱུད་ནས་ཚོད་བརྟག་བྱེད་ཅིང་། དངུལ་ཀྱི་ལྟད་འདོན་པ་བཞིན་དས་དེ་རྣམས་གཙང་མར་བཟོ་དགོས་ལ། ཡང་གསེར་ལ་བཙོ་སྦྱང་བྱེད་པ་བཞིན་དས་དེ་རྣམས་ལ་ཚོད་བརྟག་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཁོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་མིང་ནས་འབོད་ཅིང་བདག་གིས་ཀྱང་ལན་འདེབས་པར་འགྱུར” (ཟྭ་ཀར་ཡ 13:9)། འདིར་གསེར་ཀྱིས་བཙོ་སྦྱང་བྱས་པའི་སྐྱ་ཤི་ཀ་པ་སྟེ། “རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ” (མདོན་པ 19:16) ཡེ་ཤུ་སྐྱ་ཤི་ཀ་ལ་ཡོངས་སུ་དད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པའི་མི་དེ་མཚོན།

མཐའ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐོར་དུ་“GARLAND F. BYERS, JR. ✠ EPISCOPUS” ཞེས་པའི་བྱིས་ཡིག་ཡོད། མིང་དེས་ཐམ་གའི་བེ་ཤོབ་རང་གི་ཡིན་པ་སྟོན། Episcopus ནི་ལ་ཏིན་སྐད་དུ་བི་ཤོབ་ཀྱི་མིང་ཡིན། དེ་ནི་“དོ་དམ་པ” ཞེས་པའི་དོན་ཅན་ཀྱི་ཐེ་ཀོའི་སྐད་ཀྱི་ཚིག episkopos ལས་བྱུང། དམ་པ་ཡོལ་ལོལ་གྱིས་ཞེ་ཡེ་སིའི་ཏན་པོ་རྣམས་ལ་བཀའ་གནང་སྐབས་ཚིག་དེ་བེད་སྤྱོད་བྱས།

> “དམ་པའི་ཐུགས་ཀྱིད་ཀྱིས་ཁྱོད་རྣམས་ནི་དད་ལྡན་ཀུན་ལ་དོ་དམ་བྱེད་པར་བསྐོས་པས། ཁྱོད་ཅག་གིས་རང་ཉིད་དང་དད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་གཟབ་གཟབ་གྱིས། དཀོན་མཆོག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཁྲག་གིས་བླུས་པའི་ཚོས་ཚོགས་དེ་ཁྱོད་ཅག་གིས་བདག་སྐྱོང་བྱེད་དགོས་སོ”
>
> མཛད་འཕྲིན་ 20:28 (བོད་འགྱུར་གསར་མ།)

མིང་དང་གོ་གནས་གཉིས་ཀས་བི་ཤོབ་ཀྱིས་ཉིད་ངེ་བཞིན་འཐབ་པའི་མིག་གིས་མི་མཐོང་བའི་འཐབ་འཁྲུག་ལ་ཞུགས་པ་མཚོན་ཏེ། “ངེད་ཅག་གིས་འཐབ་པར་བྱེད་པའི་གོ་མཚོན་ནི་ངར་ཤྲགས་ཀྱི་གོ་མཚོན་མ་ཡིན་པར། དཀོན་མཆོག་གི་མཐུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་བཙན་རྩོད་རྣམས་ཀྱང་གཏོར་ནུས” (ཀོ་རིན་ཐུ་པ་གཉིས་པ 10:4)། ཁོང་ནི་དཀོན་མཆོག་གི་སྲིད་གཞུང་གི་ཚོགས་མི་ཞེག་ཡིན་ཞིང་། བི་ཤོབ་ཀྱི་གོ་གནས་སུ་བསྐོས་ལ། ཡང་དག་པའི་བསྟན་པ་སྐྱོག་པ་དང་ཁ་རོག་མི་སྡོད་པའི་འགན་བཙོལ་ཡོད། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། “དོ་དམ་པ་ནི་དཀོན་མཆོག་གི་གཉེར་པ་ཡིན་ལ། ངེས་པར་སྐྱོན་བརྗོད་ཐུབ་ཅི་ཡང་མེད་པ ... ཡང་དག་པའི་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རྣམས་ལ་སྐུལ་སློང་བྱེད་པ་དང་། ཏོལ་ལན་སྐོག་མཁན་གྱི་སྐྱ་སྐོ་གཅོད་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཚོས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིད་རྟོན་རུང་བའི་བཀའ་བརྟན་པོར་སྩང་བ་བཅས་ཡིན་དགོས་སོ” (ཐེ་ཏུ 1:7, 9)།

ཁ་རོག་སྡོད་པ་ནི་སྔོག་པར་བཙི་སྐིད་དེ། “དེ་བས་སུ་ཞིག་གིས་ལས་བཟང་པོ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ན། མི་དེས་སྔོག་པ་བྱས་པའོ” (ཡ་ཀོབ 4:17)། དཀོན་མཆོག་ཡ་ལྟེས་རལ་གྲི་སྐེབས་པ་མཐོང་ཡང་དམག་དུང་མི་འབྱད་པའི་སོ་ལྟ་ཤེན་བརྟ་གནང་སྟེ། “དེ་ཤི་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ངས་སོ་ལྟ་དེ་འདེད་པར་བྱའོ” (ཞེ་ཟེ་ཀི་ཞེལ 33:6)། དམ་པ་ཡོལ་ལོལ་གྱིས། “བདག་གིས་འཕྲིན་བཟང་མ་བསྒྲགས་ན་བདག་ལ་ཚག་སྐོ་འབྱུང་དེས་ཡིན” (ཀོ་རིན་ཐུ་པ་དང་པོ 9:16) ཞེས་བཤད།

བྱེས་ཡིག་འདིས་རྩོ་ཚད་ཀྱི་དཔེ་གཏམ (མད་སྒ 25:14–30) དྲན་དུ་འཛུག བདག་པོ་ཞིག་གིས་ཡུལ་གཞན་དུ་མ་ཚས་གོང་རང་གི་རེ་ར་རྩ་གཡོག་པོ་རྣམས་ལ་བཙོལ་ཞིང་། དེ་དག་ལས་གཉིས་ཀྱིས་ཚོང་བྱས་ནས་རང་ལ་ཐོབ་པ་ལྟབ་གཉིས་སུ་བསྒྲེད། བདག་པོས་དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ། “ལེགས་པོ་འདུག་ཁྱོད་ནི་རང་གཤེས་བཟང་ཞིང་གཞུང་རྩུད་བའི་གཡོག་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ནི་དོན་ཆུང་ངུའི་སྟེང་ངུའང་བློ་སེམས་དཀར་བས། བདག་གིས་ཁྱོད་རང་དོན་མང་པོ་དོ་དམ་བྱེད་པར་བསྐོ་བར་བྱའོ། །ཁྱོད་རང་བདག་པའི་སྲོ་སྐྱིད་ལ་རོལ་ཅིག” (མད་སྒ 25:21) ཅེས་སྨྲས། གསུམ་པས་རང་གི་རྩོ་ཚད་ས་འོག་ཏུ་སྟས་པས། བདག་པོས་ཁོ་ལ་“གཡོག་པོ་ངན་པ་ལེ་ལོ་ཅན” (མད་སྒ 25:26) ཞེས་ལན་བཏབ། དེས་གཏམ་འདིས་བི་ཤོབ་ལ་ཁོང་གི་འགན་འཁི་ཤུ་བ་དྲན་སྐུལ་བྱེད།

- ཡེ་ཤུ་སྐུ་ཤེ་ཀའི་འཕྲིན་བཟང་ཁོང་གིས་གོ་བ་ལྟར་སྐྲོག་རྒྱུ;
- དཀོན་མཆོག་གི་སྨན་སྟར་ཡང་དག་པ་དང་དྲང་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ལང་རྒྱུ; དང་

- བདག་ཅག་གི་གཙོ་བོ་དང་སྐྱབས་མགོན་ཡེ་ཤུ་སྙིའི་ཀའི་གཡོག་པོ་བཟང་པོ་དང་བློ་སེམས་དཀར་བ་ཞེག་ཡིན་རྒྱུ།

བི་ཨོབ་ཀྱིས་ཁོང་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞལ་འབོད་ཐོབ་པ་མི་ཤེས། ཁོང་གིས་ཞལ་འབོད་ཐོབ་པ་ཙམ་ཤེས་ལ། དོན་དངོས་དེ་ཁོ་ནས་ཁོང་ལ་དབང་ཚད་དང་འགན་འཁྲི་སྟུད། “ཁྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ང་རང་བདམས་པ་མ་ཡིན་པར། ཁྱོད་རྣམས་སོང་ནས་འཁྲས་བུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་འཁྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར། བདག་གིས་ཁྱོད་རྣམས་བདམས་ཤིང་བསྐོས་སོ།” (ཡོ་ཉ་ནན 15:16)། “ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགོན་མཆོག་གིས་རང་གི་གནང་སྦྱིན་དང་ཞལ་འབོད་མཛད་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ།” (རོ་སྣ་པ 11:29)། མང་པོ་ཐོབ་མཁན་ལས་མང་པོ་རེ་བ་ཡིན་ཏེ། “རྒྱུ་མཚན་ནི་མི་སྡུ་ཞིག་ལ་མང་པོ་གནང་བ་ཡིན་ན། མི་དེ་ལས་ཀྱང་ཕྱིར་མང་པོ་ལེན་པ།” (ལོ་ཀུ 12:48)།

བི་ཨོབ་ཀྱི་མིང་དང Episcopus ཞེས་པའི་ཚོག་དང་མཉམ་དུ་བཀོད་པའི་ཤེད་རྒྱ་གམ་ཆུང་དུ་རྣམས་ཀྱིས། ཁོང་ནི་ཤེད་རྒྱ་གམ་གྱི་བི་ཨོབ་སྟེ། བདག་ཅག་གི་གཙོ་བོ་དང་སྐྱབས་མགོན་ཡེ་ཤུ་སྙིའི་ཀའི་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་བི་ཨོབ་ཅིག་ཡིན་པ་མཚོན། དེ་དག་གིས་ཁོང་གི་མིང་དང་གོ་གནས་གཉིས་ཀ་སྙིའི་ཀ་དང་རི་སྐར་འབེལ་བ་སྟོན། “བདག་གིས་བདག་ཅག་གི་གཙོ་བོ་ཡེ་ཤུ་སྙིའི་ཀའི་ཤེད་རྒྱ་གམ་སྐོར་ལ་བསྟོད་བསྔགས་བརྗོད་པ་ལས་གཞན་ཉན་པར་མི་འགྱུར་བར་སྨོན། ཤེད་རྒྱ་གམ་གྱི་དབང་གིས། བདག་ལ་མཚོན་ན་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་སྐར་ནས་ཤེད་རྒྱ་གམ་གྱི་སྐྱེད་དུ་བརྟགས་ཟེན། འཇིག་རྟེན་ལ་མཚོན་ན་ང་རང་ཡང་སྐར་ནས་ཤེད་རྒྱ་གམ་གྱི་སྐྱེད་དུ་བརྟགས་ཟེན།” (གལ་ལཱ་པ 6:14)། བི་ཨོབ་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱ་བར་སྙི་ཀ་དང་དགོན་མཆོག་ལ་གུས་བསྟུན་ཞུ་དགོས། ཤེད་རྒྱ་གམ་རྣམས་ཀྱིས་དགོན་མཆོག་ཁོ་ན་ལ་ཞུ་དགོས་པའི་བཀའ་ཉན་དེ་མཚོན།

> “སྡུ་ཞིག་ང་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲང་འདོད་ན། རང་ཉིད་དོར་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་རང་གི་ཤེད་རྒྱ་གམ་ལྷར་ཏུ་ང་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་གྱིས།”
>
> ལོ་ཀུ 9:23 (བོད་འགྱུར་གསར་མ།)

> “སྡུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བདག་པོ་གཉིས་ལ་ཞབས་ཕྱི་བསྒྱབ་མི་ནུས།”
>
> མད་ཐ 6:24 (བོད་འགྱུར་གསར་མ།)

> “དེད་རྣམས་ཀྱིས་དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་ལ་མཉན་པ་ལས་མིའི་ངག་ལ་མཉན་མི་འོས་སོ།”
>
> མཛད་འཕྲིན 5:29 (བོད་འགྱུར་གསར་མ།)

ལམ་སྟོན་ཚོག

Euntes in Mundum Universum ཞེས་པའི་ལམ་སྟོན་ཚོག་སྟེ། “གནམ་འོག་ཀུན་དུ་སོང་ནས།” ཞེས་པ་དེ་ཐམ་གའི་གསེར་གྱི་ཆ་ལ་བཀོད་ཡོད། དེ་གསེར་ལ་བཀོད་པ་ནི། བི་ཨོབ་ཡུགས་མཐུན་དུ་བི་ཨོབ་ཀྱི་གོ་གནས་སུ་བསྐོས་ཏེ། དམ་པའི་ཐུགས་ཉིད་ཀྱི་མེས་བཙོ་སྦྱང་བྱས་ཤིང་དམ་པའི་བསྐོ་བཞག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན། བསྐོ་བཞག་དེས་ད་ལྟ་ཁོང་ལ་འཕྲིན་བཟང་སྤེལ་བའི་འགན་

འཁྲི་ཐུར་ལས་ཆེས་ཕྱི་བ་ཞིག་སྤྲད་ཡོད། ཁོང་གིས་དམ་པའི་ཚོ་གར་རེ་རེ་སྐྱབས་པའི་སྐབས་མེ་དེ་སླར་ཡང་འབར། དམ་པ་ཐོལ་ལོལ་གྱིས་ཐེ་མོ་ཐེ་ལ་བྱེས་པ་ལྟར། “ངས་སྔོན་ཆད་རང་གི་ལག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ་བཞག་པ་བརྒྱད་ནས། ཁྱོད་ལ་ཐོབ་པའི་དགོན་མཆོག་གི་གནང་སྦྱིན་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སླར་ཡང་མེ་ལྟར་གསོ་བར་གྱིས” (ཐི་མོ་ཐེ་གཉིས་པ 1:6)།

ཚོག་འདི་དག་ནི་སྐུ་ཚབ་པ་རྣམས་དང་། ཁོང་ཚོའི་རྗེས་འཇིན་པ་ཏི་ཏོབ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འགན་ཡིན། དེ་དག་ནི་སླ་ཤི་ཀ་རང་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ཡིན།

> “ཁྱོད་ཅག་གནམ་འོག་ཀུན་ཏུ་སོང་ནས་མི་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲིན་བཟང་སྨྲོགས་ཤིག”
>
> སླར་ཀུ 16:15 (བོད་འགྱུར་གསར་མ)

དཀོན་མཆོག་གི་བཀའ་དང་ཡེ་ཤུ་སླ་ཤི་ཀའི་འཕྲིན་བཟང་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྨྲོག་ཅིང་འཛོབ་ཐུབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། “དཀོན་མཆོག་གི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་འཕྲིན་བཟང་འདི་མི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་དཔང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ལ་བསྒྲགས” (མད་སྡ 24:14)། དེའི་ཕྱིར་བི་ཤོབ་ལ་མི་རིགས་ཀུན་གྱི་བི་ཤོབ་ཅེས་འདོད། སླར་ཀུ 16:15 ནང་གི་སླ་ཤི་ཀའི་བཀའ་འགན་གྱིས་ཁོང་གི་ཞབས་ཞུན་ཞལ་འདོད་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་སོང་ནས་སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲིན་བཟང་སྨྲོག་དགོས་པར་བཀོད་ཡོད།

སྔོན་ཀྱི་དུས་རབས་རྣམས་སུ་དེའི་དོན་ནི་ལུས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཡོད་པ་སྟེ། འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་པ་དང་། ཕྱིར་ཐོན་པ། དཀོན་མཆོག་གི་བཀའ་སྩལ་བ་བཅས་ཡིན། ད་ལྟའི་དུས་རབས་སུ་བི་ཤོབ་ལ་མཆོན་ན། དེའི་དོན་ལ་དཀོན་མཆོག་གི་བཀའ་དང་ཡང་དག་པའི་བསྟན་པ་འཛི་བ་དང་དཔེ་སྐུན་བྱེད་པ། དེ་མི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་དུ་དྲན་ཐུབ་པའི་ཚེད་དུ་དྲ་རྒྱ (World Wide Web) ཐོག་ཏུ་འཐོབ་ཐུབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཚུད། “ཞལ་གཟིགས་དེ་འཇིམ་པའི་བྱང་བུའི་སྟེང་དུ་ཕྱིས་ཤིག དེ་གསལ་པོར་བཀོད་ན་ཀློག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཀློག་བདེ་བར་འགྱུར” (ཧ་བྷ་ཁུག 2:2)། “བཀའ་སྩོག་མཁན་མེད་ན་ཇི་ལྟར་ཐོས་སམ” (རོ་སྡ་པ 10:14)།

དཀོན་མཆོག་གི་བཀའ་དང་ཡེ་ཤུ་སླ་ཤི་ཀ་དོས་ལེན་པ་ནི་རང་སྐེར་གྱི་འདེམས་ཀ་ཡིན་ཞིང་། སུ་ལའང་བཙན་ཤེད་ཀྱིས་མི་བཀལ། “དེ་རིང་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་ཡུལ་འདེམས་ཆོག་པ་ཡིན” (ཡོ་ཤུ་ཚ 24:15)། “འཕྱང་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རིན་མི་དགོས་པར་ཆེ་སྟོག་དང་སྤྲན་པའི་ཆུ་འཕྱང་རྒྱང་དོ་” (མདོན་པ 22:17)། གཙོ་བོས། “དྲང་བདེན་མ་ཡིན་པར་ད་དུང་ཁོ་ལ་དྲང་བདེན་མིན་པ་བྱེད་དུ་ཆུག མི་གཙང་བ་ནི་ད་དུང་ཁོ་རང་མི་གཙང་བར་ལུས་སུ་ཆུག དྲང་བདེན་བྱེད་མཁན་ལ་ད་དུང་ཁོ་ལ་དྲང་བདེན་བྱེད་དུ་ཆུག དམ་པ་ནི་ད་དུང་ཁོ་རང་དམ་པར་ལུས་སུ་ཆུག” (མདོན་པ 22:11) ཅེས་གསུངས།

དཀོན་མཆོག་གི་བཀའ་དང་ཡེ་ཤུ་སླ་ཤི་ཀའི་འཕྲིན་བཟང་དད་ལྡན་དང་དད་མེད་གཉིས་ཀའི་མདུན་དུ་འགོད་པ་ནི་བི་ཤོབ་ཀྱི་ལས་ཀ་དང་འགན་ཡིན། དད་ལྡན་ལ་མཆོན་ན། དད་པ་སྐར་ཡང་འབར་བ་དང་། བརྟན་པོར་འགྱུར་བ། རྗེ་སུ་དུ་འགྲོ་བ་བཅས་བྱང་སྙིད་དེ། གཙོ་བོས་པེ་ཏྲོ་ལ་“ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱུར་བའི་རྗེས་སུ་རང་གི་སྤུན་ཟྭམས་ཀྱི་དད་སེམས་བརྟན་པར་གྱིས” (ལོ་ཀུ 22:32) ཞེས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་རོ། དད་མེད་ལ་མཆོན་ན། དེས་ཁོ་གཙོ་བོ་དང་རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤུ་སླ་ཤི་ཀ་ལ་དད་པར་ཁྲིད་སྙིད་དེ། “དེའི་ཕྱིར། དད་པ་ནི་ཐོས་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། ཐོས་པ་དེ་ནི་སྐྱབས་མགོན་སླ་ཤི་ཀའི་བཀའ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་” (རོ་སྡ་པ 10:17)།

ཨཨཀ

1 ཨ་ལེག་སན་དྲི་ཡུའི་གླེ་མེན་ཏི (Clement of Alexandria)། The Instructor། དེབ་ 3། ལེའུ་ 11།

2 Encyclopædia Britannica། “sigillography” ཞེས་པའི་ཚན་པ།

Euntes in Mundum Universum: “སྤྲོད་ཅག་གནམ་འོག་ཀུན་ཏུ་སོང” (མྱང་ཀུ 16:15། བོད་འགྱུར་གསར་མ།)

ཨོག་ངོས་འདིར་དྲངས་པའི་བོད་ཡིག་གི་གསུང་རབ་ཀྱི་ལུང་ཚོག་ཐམས་ཅད་ནི་ དམ་པའི་གསུང་རབ་བོད་འགྱུར་གསར་མ། (New Tibetan Bible; © 2016–2023 New Tibetan Bible Translation Committee) ལས་ཆོག་དང་ཚོག་ཤད་གང་ཡང་མ་བསྒྲུར་བར་དྲངས་པ་ཡིན། དེ་ནི་ CC BY-NC-ND 4.0 ཚོག་མཆན་གྱི་ཆ་ཀྱེན་ལྟར་ཁེ་ཕན་མེད་པར་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་ཡིན། ཁྱངས་ནི་ ebible.org/bodn ཡིན། བོར་བའི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཚེག་གསུམ་ (...) གྱིས་མཚོན་ཡོད།
The Holy Bible in Modern Literary Tibetan, New Tibetan Bible translation: དམ་པའི་གསུང་རབ་བོད་འགྱུར་གསར་མ།
copyright © 2016-2023 New Tibetan Bible Translation Committee
Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.
"New Tibetan Bible" is a trademark of the New Tibetan Bible Translation Committee.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.